

Derfor er der, som flere har sagt, også taget andre initiativer på det erhvervspolitiske område; der er overvejelser på det skattepolitiske område for at give dem, der vil gå i gang som selvstændige, bedre muligheder og bedre vilkår.

Men jeg tror, det er meget afgørende, at det, vi lægger op til i redegørelsen her, og som knytter sig til uddannelsessystemet fra bund til top, drejer sig om at befordre en holdningsdannelse, at sikre en personlighedsudvikling, som gør, at man kommer til at besidde de kvalifikationer og egenskaber, som en iværksætter har brug for, men som i øvrigt enhver medarbejder har brug for, og som man kan sige giver et bedre liv for et hvilket som helst menneske.

Hr. Aage Frandsen mindede om, at man skal være varsom med at stille selvstændighedskulturen op som en modsætning til lønmodtagerkulturen. Hr. Aage Frandsen var da også opmærksom på, at det har jeg selv sagt fra første færd; for vi har selvfølgelig også brug for en lønmodtagerkultur. Det har vi brug for meget langt i hele uddannelsessystemet; det har vi brug for meget langt i den offentlige sektor; det har masser af mindre virksomheder og store virksomheder brug for. Så man skal ikke lægge lønmodtagerkulturen for had, det vil jeg advare imod, og man skal ikke stille modsætninger op, men det har jo ikke noget at gøre med, at vi ikke netop i disse år skal fokusere stærkere på det, vi kalder selvstændighedskulturen.

I den forbindelse blev der brugt det udtryk – og det skal man selvfølgelig også være meget opmærksom på – at man ikke lokker de unge ind til noget, som det ikke er muligt at realisere efterfølgende, og man henviste netop til, at vilkårene for at starte ny virksomhed ikke må være så besværlige, at det tager modet fra de unge, der har lyst til selv at prøve. Det er netop det, der ligger i de initiativer, som regeringen tager på andre områder: at prøve at lette vilkårene for nystartere, hvis jeg må bruge det udtryk.

Afsluttende vil jeg sige – og det er der vist også en enkelt der har fremhævet – at vi altså i Danmark er langt fremme i forhold til de fleste andre lande. Faktisk har jeg ladet mig fortælle, at sammenlignet med en række andre lande, hvor man også er optaget af denne problematik, men heller ikke er nået så langt, er vi formentlig helt fremme i front, måske endda de første, som har søgt i uddannelsessystemet at udforme en egentlig strategi for at fremme alt det, der nu skal til, i overensstemmelse med handlingsplanens intentioner.

Det er en vældig udfordring til uddannelsessystemet, når vi nu skal realisere de mange ting, men det er i det hele taget en udfordring til samfundet, for dette lykkes kun, hvis også det omgivende samfund uden for vores uddannelsesinstitutioner arbejder positivt med.

Der har været, ikke i dag, men ved andre lejligheder, en kritik af de økonomiske midler, der er stillet til rådighed for at realisere disse små 60 initiativer, nemlig 21 mio. kr. i alt over 2 år i den foreløbige forsøgsperiode, vi arbejder med. Der vil jeg sige, at jeg synes, man skal være opmærksom på, at de jo alene har til formål at igangsætte og støtte de mange initiativer, så vi kan anvende de ganske mange ressourcer, som uddannelsessystemet jo har til rådighed.

Ser vi på al den lovgivning, der knytter til sig uddannelsesområdet, over hele feltet, er det jo noget med 60 mia. kr. Det er simpelt hen et spørgsmål om i forbindelse med de mange initiativer og den holdningsdannelse, der skal til, at få meget mere ud af de 60 mia. kr., end vi umiddelbart får i dag.

Må jeg så sige, når vi nu understreger behovet for at gå nye veje og tilskynde til at fremme alt det, der har været sagt her i dag, så står det jo ikke værre til, end at ganske mange unge i dag har mod og lyst til at gå nye veje, til selv at tage initiativer. Der er allerede nævnt nogle eksempler; både inden for det sociale og det kulturelle områder er der faktisk mange spændende initiativer i gang på det felt.

Men det er der altså også på andre felter. Jeg vil have lov til at nævne, at der inden for de erhvervsgymnasiale uddannelser er et projekt, der hedder »Ung Virksomhed«, hvori en række skoler efterhånden er med, og de danske deltagere, som gik ud i den internationale konkurrence, blev sidste år nr. 3 i den internationale finale. På samme måde inden for de almen gymnasiale uddannelser, hvor vi har det, der hedder Virksomhedsspillet European Business Game. Her gik de danske repræsentanter sejrrigt ud af den internationale konkurrence. De vandt nemlig finalen.

Det viser, synes jeg, at vi har mange unge, der både tør og har evner til at gå i krig med nye områder, gå i land på ukendte felter. Det er både tankevækkende og opmuntrende og er en ekstra tilskyndelse for os andre til at skabe de bedst mulige betingelser for dem.